

Medgyesi Lapok

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Medias, Piata
Regina Maria. — Szerkesztőségi órák naponta 3—6-ig.
Kiadja a „Medgyesi Lapok” kiadóvállalata.

A magyarság érdekeiért küzdő
független magyar lap.

Főszerkesztő: SZ. NAGY SÁNDOR

Előfizetési díj: Egész évre 200 Lei. — Félévre 100 Lei
Negyed évre 50 Lei. — Egyösszám ára 4 Lei
Egyesületeknek, bankoknak, olvasókörieknek,
vállalatoknak havi 50 Lei. — Magyarországra 360 Lei

Elég volt

18-ik esztendeje, hogy esszük
a kisebbségi sors kenyerét. Az
eltöltött idő sok tanulságot nyuj-
tott nekünk, de mi — talán átok
ez rajtunk — ezeket a tanulsá-
gokat semmiképen sem akarjuk
bevenni s komoly, határozott el-
szánással nem akarjuk azok kö-
vetkezményeit tevőnni.

Mi még mindig ott ülünk az
árokparton, s azt hisszük elég
nekünk, ha csonkjainkat, ejtett
sebeinket mutogatjuk, vérünk
vesztését panaszoljuk, abban
a balgatatag hiedelemben élünk,
hogy majd megszánnak, bekö-
tözik sebeinket, orvosolják csonk-
jainkat pótolják vérvesztésün-
ket s gondos ápolással mások
állítanak talpra.

Semmiképen sem akarunk le-
szállani a lóról, hová ezer esz-
tendő sult s annak minden
ragyogó emléke ültetett. Még
mindig lábunkon a sarkantyú
s a boldog hiedelemben ringat-
juk magunkat.

Az eltöltött 17 esztendő tanul-
ságai, a rideg élet valóságainak
halálos szorítása kellene meg-
győzzön arról, hogy sirásunk,
panaszunk semmit sem használ
és semmit sem ér. Ki hallgatja
meg panaszainkat? Kinek fáj-
nak a mi sebeink? Ki érzi a
mi vérünk vesztését? Ki az,
aki akar is, képes is segíteni?
Senki!

Önmagunk erejéből kell talpra
állani, számot vetni az élet min-
den lehetőségével s elindulni a
megmaradás útján. Ezt köve-
telné tőlünk a népek versenye
még akkor is, ha szabad nem-
zet volnánk s mennyire inkább
követeli parancsolja kisebbségi
helyzetünk.

Mint drága ereklyét becsüljük
meg az 1000 éves multat, ra-
gyogó emlékeit vessük be gyer-
meink lelkébe s magunkéban
elhalványodni ne engedjük, de
ne akarjuk létalappá tenni, mert
abból megélni semmiképen sem
lehet.

Sarkantyú pengetés, a régen
szokásos nagyhangu kijelenté-
sek, puffogó ünnepi tosztok he-
lyett, kemény céltudatos küzdel-
met s mindennapi szívós köte-

Nagy néma könnyek...

Balázs András.

Nagy, néma könnyek, fáradt sóhajok!
Ne bántsatok hát, óh ne bántsatok!
Im lezuhantam, mint álló madár.
Mit akartok, óh mért bántatok már?

Fáradt napsugár jön felhő alól,
Valahol messze halk muzsika szól,
Az én szívem most vajon kire vár?...
Vén, csonkaszárnnyu, sebzett bús madár...

Valakit várok, halkan, egyedül...
Amíg az élet gyászdalt hegedül;...
Ó jöjjetek hát csendes alkonyok!
Bűtört szívembe új dalt hozzatok.

A vágszekerre fölkapaszkodom,
Álomvilágba lelkem ringatom;...
Mert a valóság csak könny, jaj de fáj...
— A sors-szekerem vörös úton jár.

Nagy, néma könnyek, fáradt sóhajok!
Ne bántsatok hát, óh ne bántsatok!...
A lelkem felét nektek adtam át én,
Az élet terhe van a másfelén...

A becsület diadala

Egyik szorgalmas munkatár-
sunk a „Szegénység diadala”
címen irt egy kis karcolatot.
Nem mertük közölni. Bár igen
bájos kis mese, még sem idő-
szerű. Valójában ma azt a kort
érjük, mikor a szegénység
diadalmaskodik az emberek fe-
lett és rég befelegett a pol-
gári jólétnek. Ma, mikor csilla-
gászati számokban beszélő va-
gyonokat gyűjtenek egyesek,
mikor: munka, hozzáértés és
rátermettség nélkül keresnek
egyesek milliókat: ma idősze-
rűtlen a szegénység diadaláról
írni, beszélni.

Az ördög üli diadalát fölöt-
tünk; immár huszonkét év óta.
Az ördög átkos szelleme, a pénz
üli nemcsak diadalát, hanem or-

giát. Kiveszett az emberekből:
a becsület. A levegő meg van
fertőzve. Nincs becsület, nincs
tisztesség, nincs Isten, nincs haza,
nincs semmi, csak: a pénz utáni
hajsza, a talmi gyönyörök haj-
szolása.

Nincs becsületes kereskede-
lem, nincs becsületes vállalko-
zás, nincs becsülete a munkának,
nincs becsülete a szorgalomnak.
Mintha a világ fejtetön állna.
A sikkasztók, csalók, valuta-
üzérek, a Cageros—Groszok do-
minálnak. Egyesek sikkasztanak,
gazdájuk vagyonát elmulatják,
elkártyázzák, elcigányozzák, el-
fecserelik. Az urhatnamság, a
fényűzés, a bárók és lokálok
éjjeli élete; az ördög eme ká-
bitó tömjénje kerítette hatal-

lességteljesítést vár tőlünk ez a
rideg élet, a jelen s a jövőd
egyaránt.

Ne kergessünk álmokat, ne
szédítsük önmagunkat, a mi ked-
vünkért máról holnapra nem
változik meg ez a világ, harcot
kell vívunk minden kis darab
kenyérért, minden barázda föl-

dért, az életlehetőség minden
vonalaért s ebben az élet-halál
harcban az álmok és ábrándok
nem lehetnek hasznos fegyverek.

Fájó sebeink, égő csonkjaink,
ezer éves multunk drága emlé-
kei, eltemetett, visszajáró ál-
maink ne legyenek zsibbasztó
narkózis, de lobogó tette sar-

mába az embereket. Az enyém,
tied, övé megszűnt szent tani-
tásnak lenni. Nincs becsület.
Nincs család! Nincs tisztesség.
Talán még mártiroknak is kép-
zelik magukat ezek a parazitái
az életnek, akiket a mai felfor-
ditott kor olyan helyre állított,
ahova nem valók, mert sem ké-
pességük, sem képzettségük,
sem műveltségük, sem inteli-
genciájuk nincs. Ma, amikor
akadémikus emberek, tanult, mű-
velt, képzett egyének, család-
apák futkároznak kenyér, állás
nélkül, csak azért, mert ezek a
kétes egyének töltik be azokat
a helyeket, melyekbe nem valók
és mintegy hálaképpen sikkasz-
tanak, csálnak, lopnak, hogy az
urat adhassák; gondolván, így
palástolják műveletlenségüket;
de nem a maguk zsebéből, ha-
nem kenyéradó-gazdájuk pénz-
éből. Befurakodnak az inteli-
gens emberek társaságába, hang-
adók, dominálók addig, míg
kibujik a szög a zsákból és
eltűnnek az ügyészégi fogdák
homályában talán örökre.

Ahelyett, hogy a becsület
ülné diadalát, az ördög diadal-
maskodik. De észre kell térjen
a megtévelyodott emberiség. Ki
kell űzze magából ezeket a kétes
egzisztenciákat. Az áldemokrá-
cia szűnjön meg és jól figyeljük
meg ezeket a hangos jövevé-
nyeket, akik a becsületes pol-
gári társadalom szégyenei. Ne
az ördög, ne a becstelenség
diadalmaskodjon felettünk.

Hisszük, hogy visszatér a
tisztesség fogalma a kereske-
delembe, a bankokba, a vállá-
latokba, a gyárakba. Hisszük,
hogy a becsületes munkának
megjön a becsülése. Hisszünk
egy jobb jövőbe, mikor ezek
a tisztavirágok elmúlnak: és a
becsület diadalmaskodik.

**Saját magát pártolja
ha előfizet lapunkra.**

kaló erő, amely talpra állit s
elindit azon az uton, amelyen
jelent munkálunk, jövőt bizto-
situnk.

A talpraállítás, indulás ideje
elérkezett, a narkózisból elég
volt!

Szotyory Lajos

Társas utazás Rómába

Utirány: Oradea—Budapest—Trieszt—Velençe—
Firenze—Róma.

Részvételi díj személyenként 5.250 lei, melyben benne van gyorsvonat III. osztály oda és vissza, valamint Rómában 4 napi teljes ellátás, Firenzében 1 napi teljes ellátás, lakás, vizumok, autóbusz és egyéb kedvezmények. — **Pontos indulás május hó 5.-én Oradeáról.**

Az utazás 9 nap. Ebből Rómában 4 nap, Velençében fél nap és Firenzében 1 nap. — Jelentkezéskor a részvételi díj egyharmada, vagyis 1.750 lei előre fizetendő. — Az utazáshoz egyéni utlevél szükséges. — Felvilágosítást, prospektust stb. készséggel küld az:

**„Erdélyi Lapok” kiadóhivatala, Oradea,
Str. Reg. Carol 5.**

Körzeti megbízott: „Medgyesi Lapok” Diciosánmártin.

Jelentkezéskor okvetlenül hivatkozzon lapunkra!

Egyről másról

Koldusiszony!

A körülmények kényszerítő hatása alatt írom le az alábbi keserves tapasztalataimat azzal a reménnyel, hogy valamely nagy Ur megszánja a szenvedő embereket és orvoslást ad.

Azért kényszerítő a nevezett körülmény, mert ma már az ember különböző és divatos iszonyokban szenved, u. m. viziszony, boriszony, hitvesiszony, sőt anyósizsonyról is hallottam. Legujabban az olaszoknak és abesszinieknek egymás között fennálló iszonya mellett nálunk, úgy hallottam Önöknél is dühöng: a koldusiszony.

Ez egy új szó kérem szépen, sőt nemcsak szó, hanem bizonyos iparágnak szemtelen formában, diletáns és hivatásos egyénektől üzött, olyan „ízéje” kérem szépen, amikor munkakerülő egyének jönnek és jönnek, ellepik az uccát, a házak táját és minden elképzelhető formában kiszedik zsebünkből az utolsó lelt. Az ebből származó bosszúságot s ez okozta kellemetlen érzést nevezzük lélektanilag: Koldusiszonynak.

Hogy pedig a koldulás ma dühöng, azt tapasztalhatja a nyájas olvasó saját magán, hogy ez a rettenetes betegség: a koldus iszony, sorvaszt, emészt.

Jelen sorok írója szegény embernek vallja magát, aki a mindennapi kenyerét idegmorzsoló munkájával keresi. Gyermekek nincs a háznál, de van ahelyett koldusjárás. Van olyan nap, amikor a koldus urak elvisznek 15—20 lelt. Mára minden második ember iskolát, templomot épít. Vesz egy lepecsételt könyvet, amit engedély gyanánt (esetleg csonkakéz gyanánt) előre tart, amit mérgedben — ha munkában zavar — meg sem nézel, csak odadobod a két lelt, mert az illető azt is bejelenti, hogy a nyugtakönyv a társánál van, aki más uccában koldul. Jó trükk: egyik a nyugtakönyvvel, a másik az engedély könyvecskével,

az utóbbi persze az alkohol és egyéb fogyasztásokat szolgálja. A fenti jól bevált módon szedik a pénzt a tűz- és árvizkárosultak is, a jámbor áldozatok zsebéből.

Hogy mégis fogalma legyen az olvasónak azokról a képek-ről, melyek a koldusiszonyt kitermelték, ime egy napi invázió.

Reggel 8 óra: a templom előtt, „utasember vagyok” betanult mesével vág meg. Volt nálam két egy leles, neki adtam.

Bent vagyok a hivatalba, jön a másik „leépített kereskedő” vagyak, oradiai vagyok, gyermekeim vannak kérem”. Eddig nem tudtam, hogy leépített kereskedők is vannak. Nem volt nálam pénz, átküldtem édes anyámhoz, kapott egy nagy darab kenyeret, megköszönte és mindjárt enni kezdte. Ez egy becsületes koldus volt.

Délig felvonulást tartottak a helybeli örökös, disz, ebből meggazdagodott és élő koldusok.

Ebéd után jött az idegenforgalom. Szakálás, köpenyeges, öreg, eszelőst játszó koldus képen kezdi: „per pedes apostolorum adio, mondio... Maga miféle ember — kérem —? Én kérem római katolikus vagyok — így szól ő. Nem a vallását kérdeztem, hanem a nemzetséget? „Az kérem olasz...”

Délután az irodában jön egy cigány. Kabátja alól hirtelen felkapja a kezét előretartja és elkezd: „Anyám meghalt, ágyon válamit, sok a purdó. — Ez egyszer nem akartam adni. Ha anyád meghalt rendben van, takarodj! Áll, néz és kikotródik; az ajtóból kiáltja: „franc a pofáját egye meg”.

Nemsokára rá jött egy sánta koldus kereszttel; kapott két lelt, elment.

Délután a Szövetkezeti korcsmában találtam őket alaposan berugva, a templomosok, tűzkárosultak egy társaságban a cigánnyal és a sántával.

Ezek után csak azt vagyok

bátor kérdezni: van e egyáltalán becsületes és valódi koldus? Miért tűr a hatóság ennyi ingyenélőt?

Primăria oraşului Mediaş.

Nr. 1221—1936.

Publicaţiune de licitaţie

Primăria oraşului Mediaş, în conformitate cu regulamentul despre organizarea hornăritului şi conform hotărârei deleg. cons. com. sfatul primarilor din 10, III—1936, prin prezenta publică licitaţie publică pentru darea în antrepriză a măturatului de coşuri de pe teritoriul oraşului Mediaş, pe epoca de 3 (trei) ani, începând din 1 Aprilie 1936 şi până la 31 Martie 1939.

Condiţiunile mai detaliate, felul şi numărul caselor coşuri etc. precum şi taxele pentru măturatul coşurilor sunt fixate prin regulamentul respectiv ca-tul de sarcini.

Oraşul Mediaş pentru acest scop este împărţit în două circumscripţii. Totalul debitului taxelor pe anul 1936—37 la circumscripţia I, este de lei 140.000, — iar la circumscrip-tia II, este de lei 35.000.

Antreprenorul pentru fiecare circumscripţie aparte câte unul, este obligat a executa mătura-tul coşurilor conform dispozi-

ţiunilor regulamentului în vi-goare, cu unelte şi personal propriu, primind ca răsplată cota cuvenită în baza ofertei ad-judecată din taxele, respective încasările pentru măturatul coşurilor. [Atât impunerea cu aceste taxe cât şi încasările lor vor fi executate prin serviciul financiar al oraşului Mediaş.

Pentru aceste lucrări oraşul Mediaş îşi reţine minimum de 10% din încasări, respective aceia ofertă Decontarea va a-vea loc la sfârşitul lunii.

Garanţa provizorie este de 5% din debitul taxelor arătate mai sus ce se vor depune odată cu oferta în numerar sau în efecte garantate de stat la comisia de licitaţie, iar garanţa definitivă de 10% adică 14.000. lei şi 8500, lei socotită după debitele taxelor arătate mai sus, se va complecta de antreprenori după adjudecare sau înaintea semnării contractului.

Licitaţia cu oferte închise va avea loc în ziua de 17 Aprilie 1936 orele 10 a. m. adică în ziua de Vineri în cabinetul primarului.

Informaţiuni se primesc la biroul serviciului economic şi al bunurilor între orele oficiale pentru particulari.

Mediaş, la 10 III—1936.

Primăria oraşului

„Mozaik”

a legjobb hetilap. Zárt példányban, csak válogatott olvasó közönség számára. Bármely hírlapárusnál kapható.

Előfizetőinkhez

Miután lapunk fennállásának egyedüli alapját kizárólag az előfizetések képezik, csak úgy áll módunkban váro-sunk minden igaz ügyét önzetlenül felkarolni és továbbra is függetlenül harcolni minden jóért, minden nemesért, a magyarság minden érdekéért, ha az előfizetéseink rendszeresen befolyának, miért is felkérjük olvasóin-

kat a hátralékos előfizetési díjaknak lapunkhoz való eljuttatására.

Kiadóhivatal

Szerkesztői üzenetek

Sz. L. Răcoşul. Köszönettel vettem, hozzuk kis törléssel. Kérek hosszú cikkeket. Teljesen egyezik álláspontommal.

N. K. Mediaş. Köszönettel vettem, hozzuk.

— **Világ olimpiász.** Ha teheti okvetlenül menjen el a berlini olimpiászra. Ilyen alkalom ritkán kínálkozik. Augusztus hónapban jutányos ár mellett nézheti meg a berlini olimpiászt. Olvassa el erre vonatkozólag lapunk hirdetését.

Medgyesi Lapok

Független magyar hetilap
Megjelenik minden vasárnap
Felelős szerkesztő és kiadó:
SIMON LÁSZLÓ

IZLÉSES nyomtatványok

a legkényesebb igényeknek megfelelően, a legrövidebb idő alatt és a legszolidabb árak mellett készülnek a

Cartea Românească
könyvnyomdájában
Diciosánmártin, Telefon 46

HIREK

Előfizetőinkhez.

Lapunk legutóbbi száma, rajtunk kívül álló okok miatt nem jelenhetett meg rendesen, melyért t. előfizetőink szíves elnézését kérjük.

A jövőre vonatkozólag minden erőnkkel azon leszünk, hogy ehhez hasonló esetek ne forduljanak elő.

Medgyesi Lapok kiadóhivatala.

Nyílt levél

a városi polgármesteri hivatalhoz és a rendőrséghez.

A helybeli orvosok nevében arra kérem az illetékes vezetőket, rendeljék el, hogy éjjel a bérkocsisok ügyeletes szolgálatot tartsanak a főtéren, csakis orvosok részére. Mégis lehetetlen állapot, hogy gyors orvosi segélynyújtást és beavatkozást csak azért nem vagyunk képesek eszközölni, mert a főtéren nincsen bérkocsi. A város külső pontjairól jövő segélykérő egyén gyalogjárása időt vesz igénybe, de hogy a segítségül siető orvos — akit rendszerint a hajnali órákban ráncigálnak ki ágyából — félórát kutyagoljon csak azért, mert nincsen szolgálatos bérkocsi és esetleg a beteg szenvedje meg ezt a késedelmet; szerintem türethetetlen állapot.

Tisztelettel:
Dr. Surányi József.

Berlini olimpiász

Tájékoztatásul közöljük olvasóinkkal, hogy a prospektus szerinti utiköltség országunk nyugati határállomásaitól, pl. Arad, Oradea számítódik. Azonban az ország belterületéről induló utasaink részére 50%-os vasuti kedvezményt nyújtunk lakhelytől a határig és vissza, melynek árát minden jelentkező külön fizeti.

**Az Első Magyar Te-
melkezési Egylet.** tisztújító közgyűlését a Magyar-házban tartotta meg, Széll Géza elnöke alatt. Széll elnök megnyitó beszéde után Bodó jegyző a múlt közgyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel, majd Kertész titkár a múlt évi működésről számolt be. Az elnök kéri a felmentvény megadását, amit a közgyűlés egyhangulag megszavaz, majd a választás tartamára korelnök választására tesz indítványt. Fülöp Mózes felszólalásában javasolja, hogy korelnök választástól tekintsenek el és Széll Géza eddigi elnököt, aki immár 11 éve egyfolytában elnöke az

Társasutazás a berlini Olimpiászra egyéni utlevéllel augusztus 1–16.-ig.

Engedélyezve a Banca Națională, az U. F. S. R., a berlini Organisations Komite és a bucurești német Konzulátus által.

Résztvételi díj: 12.500 lei,

melyben a gyorsvonat III.-ik oszt. Berlinig és vissza, az olimpiai játékok jegyei, 17 napi szállás, 16 napi reggeli, ebéd és vacsora, vizumok, hivatalos jelvények, autóbusz, biztosítás és egyéb kedvezmények díjai foglaltatnak.

Kötött létszám! -:- Biztosítsa helyét!

Jelentkezéskor legalább 3.000 lei fizetendő. — Felvilágosítást prospektust, körlevelet készséggel küld:

Sportiroda, Arad, Piața Avram Iancu 21.

Körzeti megbízott: **Medgyesi Lapok** Diciosánmártin

egyesületnek, válasszák meg. A közgyűlés Fülöpöt korelnöknek választja, aki a választást levezeti. A közgyűlés egyhangulag fogadja el a jelölő bizottság listáját. E szerint elnök: Széll Géza, alelnök és közös házgonnok: Fülöp Mózes, titkár: Kertész Rezső, segédtitkár: Kolton Jakab, jegyző: Bodó Sándor, pénztárnok: Gull Frigyes, ellenőrök: Lepedatu Zaharie és Székely József, gazda: Umbrich Mihály, zászlótartók: Simon Gyula és Bartók Aladár, kézbesítő: Nyáguj Antal. Választmányi tagok: Bakó Károly, Bakó Lajos, Bodó Antal, Botschner Ștefan, Comsa János, Csiky

István, Dobra István, Fazekas József, Jankó Sándor, Janovics Károly, Kántor András, Kiss Gyula, Kiss László, Kühn Dániel, Knall Károly, Neckel Ștefan, Pauer Rudolf, Rácz Lajos, Toma Pál, Sz. Nagy Sándor, Székely Károly, Willenszky Károly, Vlad Gheorghe. Választmányi póttagok: Andrassy János, Babinszky József, Cifra Mihály, Pulver József, ifj. Máthé János és Glätzer Mihály. A megválasztott tisztikar és választmány nevében Széll elnök köszönte meg a bizalmat, majd az indítványok és egyéb tárgyakról vitakoztak. Végül elnök az ülést bezárta.

Gazdaságos

kellemes

rádióvétel, csakis a

Gif savmentes elemmel lehetséges.

Saját érdekében tegyen egy próbát. Minden jobb üzletben kapható.

Gif a rádiósok öröme!

Sport

A kora tavaszi idő a sportolókat is kicsalja téli álmukból és megindul a tömeg sport legnagyobbjának, a labdarúgásnak küzdelme. Elsőnek a Sparta hozta ki játékosait és az N. S. E.-t látta vendégül, a hazai pályán. A vezető gólt egy tizenegyesből az N. S. E. rugta. A favorit csapat rövid két perccen belül egyenlített, ugyancsak tizenegyesrel. Az első félidő 1 : 1. Kezdet után Ruszu fejese meghozza a győzelmi gólt. Theil szövetségi bíró biztos kézzel vezette a mérkőzést.

Sparta — I. A. R. 4 : 1 (3 : 1). A feszülten várt mérkőzést Mocean bíró sipjelére kezdik. A kompletten kiálló Sparta lassan belemelegszik a játékba és Rutsch meg szerzi a vezető gólt. Rövid időre rá Vogel egyenlített. Innen kezdve a Sparta rákapsol és erős ira-

mot diktál. Megyeri kornerje és Rusz kavarodásból való lövése megakad az I. A. R. hálójában. Félidőben Sparta három egyre vezet. Szünet után Lárish a negyedik gólt is beadja. Egy sajnálatos összefutásnál a vendég kapus megsérül, leviszik a pályáról. Az I. A. R. csatársora teljesen csődöt mondott. Kapkodott, a halfok mászkáltak. Általában csalódottan távozott a közönség. A Sparta nagy formát játszott ki, minden embere derekasan dolgozott. Mocean bíró kifogástalan korrektséggel vezette le a mérkőzést.

Geamul — S. T. V. 3 : 1 (2:1). A Geamul megérdemelten győzött. A megerősödött üveggyári csapat úgy látszik első mérkőzésére a régi garnitúrát hozta ki. Curea bíró a mérkőzést kifogástalanul vezette.

Sparta — Unirea, Sighișoara bajnoki mérkőzést 13 : 0 (8 : 0) a favorit házi csapat nyerte. Bíró: Theil.

Vitrometan — Hargita Odorheiu bajnoki mérkőzést 3 : 0 arányban a házi csapat nyerte biztosan. Bíró: Sipos.

Vulturul — Sparta 6 : 2 (2 : 2) kupa mérkőzést Lugojon játszották le. A különben szép játékot a hazai favorit csapat, sajnos elvesztette, amit talán a hosszú utazás fáradalmi indokolnak.

* **Városi mozi.** Péntektől keddig egy nagyon bájos szerelmi német film: „Viktoria” egy nagy szerelem regénye Luise Ulrich főszerepben. Csodálatos szép, eredeti felvételekkel, melyek Norvégia szép fjordjai között lettek felvéve. Vasárnap 2 órai kezdettel Matiné dupla műsorral: „A divatparádé” nagy revueoperett, William Rowell, Betty Davics és „Viktoria” Luise Ulrichel. Szerdától péntekig „Viaszpanoptikum”, csodálatos színes film. Hatalmas dráma, Lionell Attwill a főszerepben. Jön „A fekete rózsák”, Lilian Harvey, Willy Fritsch, „Mazurka” Pola Negrirel, Willy Forst rendezésében.

Népkisebbségek

Romániában: magyar 1 millió 500 ezer, zsidó 850 ezer, német 800 ezer, orosz és ukrán 750 ezer, bulgár 350 ezer, török 210 ezer, egyéb 450 ezer. A 18 millió összlakossághoz képest 27%.

Magyarországon: német 479 ezer, szlovák 105 ezer, szerb-horváth 56 ezer, román 16 ezer. A 8 millió összlakossághoz képest 8.2%.

Csehszlovákiában: német 3 millió 300 ezer, magyar 801 ezer, orosz 516 ezer, zsidó 196 ezer, lengyel 84 ezer, egyéb 25 ezer. 13 millió összlakossághoz képest 36%. A többségi néphez számítva 2 millió szlovákot is.

Jugoszláviában: macedon 628 ezer, német 557 ezer, magyar 513 ezer, albán 480 ezer, román 239 ezer, török 163 ezer, különféle 343 ezer. A 11 millió összlakossághoz képest 24%.

A többségi néphez számítva 2 millió horvát és 1.5 millió szlovén.

Minden magyarnak erkölcsi kötelessége lapunkra előfizetni, mert e lap harcosa minden magyar ügynek.

Rendeljen azonnal postán szerencsés sorsjegyet

Révész Ernő főelárusítónál, Tg.-Mures

vagy vásároljon személyesen sorsjegyet:

Central és Grünfeld tőzsdében Medias

Béke?

Az ó-görög, béke himnusz óta, a legtöbb igazi költő dícsérte versében a béke gondolatát. Az esztelen vérontás nem is lelkesítheti az eszmék énekesét.

A béke örömligetének kardala ujjong a költők nagy világhangversenyének csodálatos zenekarából és a magyar költészet templomi kórusának a legjava is az élet szépségeit magasztalja.

A magyarok nagy költője Petőfi Sándor, akinek a lelkét, az emberiség fénye világította meg, éneket mondott a békére.

Békét, békét a világnak
De ne zsarnok kénytől
Békét csupán a szabadság
Felszentelt kezéből.
Majd ha így lesz a világon
Általános béke,
Vessük akkor fegyverünket

A tenger fenekére.

A XIX. század című versében pedig így énekel Petőfi:

Ha majd a bőség kosarából,
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jog asztalánál,
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán, —
Arany János az „Álom Való”
című hatalmas erejű, látomásos
versében is irtóztat a háborútól
és a békét idézi. Vörösmarty Mihálynak van néhány olyan verse,
amelyet nem szavalnak, kevesen
olvasnak és ritkán idéznek, hol-
lott ezekben a költeményekben
ismerhetjük meg az érett világ-
szemléletű, mély lelki életű köl-
tőnek emberi gondolkodását, fen-
költ eszmévilágát.

Hitelszövetkezet

Mindnyájan tudjuk azt, hogy ma a hitelszövetkezetek azok, melyek tevékenységüknek fogva felbecsülhetetlen előnyt tudnak tagjaiknak biztosítani.

Különösen nagy szükség van ma hitelszövetkezetre, amikor a hitelélet annyira labilis. Ma hitelhez jutni szinte lehetetlen, viszont ott, ahol hitelszövetkezet van, egészen más a helyzet, mert a hitelszövetkezetet nem vezeti önző bank politikai, anyagi érdekek. A szövetkezet tagjai ismerik egymás anyagi helyzetét, hogy gazdálkodik a hitelkérő, hogy részére milyen összegű kölcsönt lehet folyósítani.

A helybeli Nőszövetség égisze alatt működő igen szép multu Magyar Önszegélyező egyesület, két évi fennállása után vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés egyetlen tárgya az önszegélyezőnek, az Országos Hitelszövetkezet tagjaként, Hitelszövetkezetté való átalakulása volt.

A pár száz főnyi egybegyűlt közönség érdeklődéssel várta a cluji szövetkezeti központ kiküldöttjeinek megérkezését, ami előre jelezve volt és egyébként szombat esti távirati lemondásra, utánuk futár lett küldve, megalakulás nélkül volt kény-

telen széteszlani. Eloszlás előtt az egybegyűltekké kimondották a hitelszövetkezetté való átalakulását, az önszegélyezőnek, amikor elhatározták, hogy a működést továbbra is az igen jól bevált önszegélyező egyesület szabályai szerint, a hitelszövetkezeti törvénynek megfelelőleg fogják folytatni.

Értesülésünk szerint a kiküldöttek távolmaradása technikai okokra vezethető vissza, nem állott elég idő rendelkezésre, az alapszabályoknak román nyelvű átdolgozására, mégis nem mulasztathatjuk el véleményünknek kifejezést adnunk, miszerint felületességnek tartjuk, hogy a központtól senki sem jött, jól lehet erre több alkalmas egyén áll rendelkezésre. Igen jó vért szült volna további munkánkra ha a kiküldött a megalakulást nem is tudta volna előírás szerint megtartani, előadást tartathatott volna a nagyszámban megjelenteknek. Bizonyosságul szolgált volna arra, hogy igen is törődnek velünk, irányítanak, ha dolgozunk.

Az önszegélyező megalakulása így kissé kihuzódott, az új terminust annak idején lapunkban imertetni fogjuk.

TÁRCA

Lógyógyászat

Ez a legszebb tudomány a világon.

Csak az a kár, hogy kevesen értenek hozzá, akárcsak az országmentéshez.

Hanem azért minden valamirevaló vidéki, született lódoktor és született politikus.

Elég baj ez a szegény lovakra nézve, no meg a politikára is.

Most azonban ne sirassuk a lovakat, mert egyéb baj van, beteg a főbíró hátsólova.

Szegény „Csillag” most nem dobant a hídláson se kicsit, se nagyot, mint máskor. Állt-állt kinosan, a hátsó térdére ereszkedve, mint a gyermek, mikor bajban a nadrág.

— Ez beteg! — mondta a gazda. Azért szomorú. Hivassatok el hozzá a lódoktor!

Eljött a „doktor”, de az nem volt valami okleveles állatorvos, hanem csak aféle passzionátus ló-Hippokrates. Hogy ez hogy lehet? Ugy, hogy a járási állatorvos meghalt vagy két hónapja s a politika még nem tudott megegyezni az utód személyében (a lovakat pedig az ilyen kérdésben nem szokás megkérdezni). Különben a „helyettes” se volt éppen rossz doktor, csak szerette a világ jelenségeit egy alapra visszavezetni, mint a nagy

bölcselők s ehhez képest az állatok navalyái is egyetlen őstől származtak. Ez az ő s a „kólíka” volt.

Most is alig vetett egy futó pillantást a minden ízében reszkető állatra s kimondta a diagnózist: „Kólíka!”

A kólíkanak meg van a becsületes házi gyógymódja s azt végig csinálták a Csillagon. Először párolták a derék állatot, azután gőzölték, végül csutakolták, kenték és izzasztották, hogy a legrosszabbat ne is említsük. Rákapaszkodtak hárman a farkára, mikösbén ketten a hasát nyomkodták s lógtak rajta, mint bő esztendőben a banán. A szegény ló nyögött, amint csak ló tud nyögni s rugott, de nem a hátsó, hanem az első ábával, amit a ló csak végveszedelem idején tesz meg. Ez volt a kura egyetlen komoly eredménye, egyebekben a beteg sokkal rosszabbul lett tőle, mint annakelőtte.

Erre már felszólalt a másik lódoktor is — egyik helybeli korifeus — s azt mondta:

— Nem kólíka ez, halljátok, hanem gerinchűdés. Nem lehet ezen az állaton segíteni. Lőj-jétek főbe s csináljatok belőle virslit, így legalább nyer vele a közvélemény.

A gasztropolitikai szakvélemény zajos helyeslésre talált a

„jobboldali” választók sorában, hanem a „baloldali” és a tulajdonos annál hevesebben tiltakozott a gyilkos diagnózis ellen.

— Ostoba beszéd! Nincs ennek semmiféle hűdése.

— Hát miye van akkor?

— Egere! — csapott le a patikus.

— Az önkéntes lódoktorok között ünnepélyes csend támadt. Az „egér” afféle mirigydaganat a lovaknál s aki — patikus léte — ilyenről tud, az már komoly lószakértő. Elkezdtek tehát kúrálni az egeret. Minthogy macska nem volt hozzá, hogy megfogja, először oszlással, majd mikor nem vezetett eredményre: „gyűlésítés”-sel. Rakták rá a sült vöröshagymát, meg az avas hájat, rogyásig, nincs az a sózott füstölthus, amelyik olyan szép karmínpiros lett volna, mint Csillag hátsó fele, csak úgy nyílt rajta a pünkösdi rozsa, a szőr meg csak úgy hullt szanaszét a szírmairól. Félig kopasz volt már a tompora az istenadtának, amikor a további kezelés ellen egész testsúlyával tiltakozott az anyakönyvvezető.

— Bolond dolog! Nem egere van ennek a lónak, hanem meghűtötte a keresztcsontját. (Neki ugyanis mindig az fájt.)

Hát persze itt volt az igazság! („a matrikula lapjai között”) Híszén a vak is láthatta, milyen

kétségbeesetten rogyadozik a szegény állat a hátsó térdeire... No de most aztán, „hideget-e, vagy meleget?” Ennek is, annak is meg volt a pártja, így legcélszerűbbnek látszott a hideg és meleg váltogatása, attól indul meg a fagyos végtagokban a vérkeringés, hát biztos, hogy itt is segíteni fog. Hozták a jeges rocskákat és a paraszas vödörket, csak úgy szállt a füst, meg a gőz Csillag keresztcsontjáról, sistergett tőle az egész állat, mint valami négylábu lokomotív.

Ez kellett még a hagymakura tetejébe. Most már nem elég, hogy szegény párát verte a hőség és kerülgette a guta, hanem rázta a hideg s vacogott az egész fogsora. Fázott, izzadt egyszerre, aztán egész tüdejéből köhögni kezdett.

— Tüdőbajos ez! — mondta a cigány. — Megveszem ötszáz lejért.

— Mennyköt tüdőbajos — szólt meg a közgyám. — Lusta, mint a gazdája.

— Tolljátok karosszéket alája, meglátjátok beleül.

Ült már az karosszék nélkül is. Ugy ült szomorúan a hídlás kövezetén, mint egy óriási lesoványodott agár, mikor a végórát várja.

— Tábesz! — legyintett az emberorvos.

— Fogalmam sincs róla, mi